

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-2 У. 18354/20
Дана 08.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу судија Гордана Николић Врбашки, председник већа, Јелена Искић и Љиљана Коруга, чланови већа, уз учешће судског саветника Јелене Илић, као записничара, одлучујући у управном спору по тужбама тужилаца Удружење грађана "ГРАЂАНСКИ ПРЕОКРЕТ" из Зрењанина, Пупинова 20, кога заступа Марија Пријић, адвокат из Зрењанина, Ђуре Јакшића 1 и "РЕГУЛАТОРНИ ИНСТИТУТ ЗА ОБНОВЉИВУ ЕНЕРГИЈУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ" из Београда, Краља Петра 70/11, кога заступа Јован Рајић из Београда, Доситејева 30/3, против туженог ГРАДСКЕ УПРАВЕ ГРАДА ЗРЕЊАНИНА, ОДЕЉЕЊА ЗА ПРИВРЕДУ, ОДСЕКА ЗА ЗАШТИТУ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ради поништаја решења број IV-08-04-501-78 од 01.10.2020. године, уз учешће заинтересованог лица LINGLONG INTERNATIONAL EUROPE D. O. O. ZRENJANIN из Зрењанина, Авенија Линглонг 1, кога заступа Тијана Арсић, адвокат из Београда, Господар Јевремова 57, у предмету инспекцијске мере, након одржане усмене јавне расправе дана 24.04.2024. године, у нејавној седници већа одржаној дана 08.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужбе **СЕ УВАЖАВАЈУ, ПОНИШТАВА** решење Градске управе града Зрењанина, Одељења за привреду, Одсека за заштиту и унапређење животне средине, број IV-08-04-501-78 од 01.10.2020. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновни поступак и одлучивање.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени орган Градска управа града Зрењанина, Одељење за привреду, Одсек за заштиту и унапређење животне средине да тужиоцу Удружење грађана "Грађански преокрет" из Зрењанина, Пупинова 20, на име трошкова управног спора исплати износ од 55.370,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде са законском затезном каматом од дана истека рока за добровољно испуњење па до коначне исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени орган Градска управа града Зрењанина, Одељење за привреду, Одсек за заштиту и унапређење животне средине да тужиоцу "Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину" из Београда, Краља Петра 70/11, на име трошкова управног спора исплати износ од 54.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде са законском затезном каматом почев од истека рока за добровољно извршење па до коначне исплате.

Захтев заинтересованог лица Linglong International Europe d.o.o. Zrenjanin из Зрењанина, за накнаду трошкова управног спора **СЕ ОДБИЈА**.

Образложење

Оспореним решењем тачком 1. диспозитива дата је сагласност носиоцу пројекта, овде заинтересованом лицу, на студију број 2019 од септембра 2020. године (ревизија 1) о процени утицаја на животну средину пројекта "Комплекс објеката производних погона за прозводњу пнеуматика са пратећом инфраструктуром" (фаза 1: Објекат БО 009 Складиште готових производа ПЦР, објекат БО 014 Складиште калуца за ПЦР гуме; фаза 2: Објекат број 010 Складиште готових производа ТБР, Објекат БО 022 складиште калуца за ТБР гуме; фаза 3: Објекат БО 033 Трансформација 35/10kV из разводног постројења 10kV, Објекат БО 034 Прикључно разводно постројење 35kV, објекат БО 036 Постројење за третман индустријских отпадни вода WWTP, Објекат БО 040.9 Водомер и станица за дизање притиска воде, Објекат БО 046 Мерно регулациона станица за гас МРО; Фаза 4: Објекат БО 015 Ресторан, Објекат БО 017 Складиште опасног отпада, Објекат БО 018 Складиште налона и жице, Објекат БО 020 Радионица за поправку машина, Објекат БО 021 Складиште челика, Објекат БО 026 Складиште резервних делова, Објекат БО 028 Тест станица, Објекат БО 037 Ватрогасна станица, Објекат БО 041 Цевни мостови и развод, Објекат БО 042 Интерна бензинска станица, Фаза 5: Објекат БО 007 Производни погон камионских и аутобуских гума ТБР; Фаза 6: Објекат БО 006 Производни погон путничких гума ПЦР; Фаза 7: Објекат БО 011 Енергетски блок, Објекат БО 012 Енергетски блок, Објекат БО 013Б Спринклер станица Б (резервоари са објектом пумпне станице), Објекат БО 013Д Спринклер станица А (резервоари); Фаза 8: Објекат БО 04 Складиште готових производа ОТР и складиште калуца ОТР/АГРИ, Објекат БО 044 Складиште готових производа АГРИ; Фаза 9: Објекат БО 008 Производни погон тракторских гума и специјалних возила ван друма ОТР, АГРИ; Фаза 10: Инфраструктура и спољна уређења), на катастарској парцели бр. 19249 (утопљене парцеле 15365/24, 15365/34, 15365/35, 15365/36, 15365/37, 15365/38, 15365/39, 15365/40, 15365/41, 15365/43, 15365/44, 15365/45, 15365/46, 15365/47, 15365/48, 15365/49, 15365/50, 15365/51, 15365/52, 15365/53, 15365/54, 15365/55, 15365/56, 15365/57, 15365/58, 15365/59, 15365/60, 15365/61, 15365/62, 15365/63, 15365/64, 15365/65, 15365/66, 15365/67, 15365/68, 15365/70, 15365/93, 15365/95, 15365/97, 15367/2, 15367/11, 15365/120, 15369/1, 15369/2, 15367/4) К.О. Зрењанин 1, у свему према одредбама Закона о процени утицаја на животну средину и другим прописима. Тачком 2. диспозитива одређено је да је носилац пројекта дужан да спроведе мере које су предвиђене Студијом о процени утицаја на животну средину из тачке 1. овог решења, а нарочито: 1. мере предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима њиховог спровођења; 2. мере заштите предвиђене

техничком документацијом и условима надлежних органа и организација; 3. мере заштите у току изградње пројеката; 4. мере заштите у току редовног пројекта; 5. мере које ће бити предузете у случају удеса; 6. мере заштите у случају престанка коришћења или уклањање пројекта. Тачком 3. диспозитива одређено је да је носилац пројекта дужан да обезбеди извршење програма праћења утицаја пројекта на животну средину предвиђеног Студијом о процени утицаја на животну средину из тачке 1. овог решења на прописан начин и да те податке о извршеним испитивањима доставља надлежној инспекцији за заштиту животне средине на начин и у роковима који су наведени у Сутидији о процени утицаја на животну средину предметног објекта у поглављу 9. Програма праћења утицаја на животну средину, а тачком 4. диспозитива да је носилац пројекта дужан да реализацијом, односно изградњом и извођењем пројеката отпочне у року од две године од дана пријема ове одлуке.

Тужилац Грађанско удружење "Грађански преокрет" из Зрењанина је дана 20.10.2020. године поднео тужбу Управном суду, допуњену поднеском од 08.04.2024. године, којом оспорава законитост решења туженог органа јер је тужени био ненадлежан за доношење решења. Наводи да се пре покретања управног поступка члан управног одбора тужиоца обраћао туженом Министарству заштите животне средине са захтевом ради доставе студије и оба органа су одговорила да је за овај поступак надлежан Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине. Истиче да је поступак процене утицаја на животну средину регулисан Законом о процени утицаја на животну средину и цитира одредбу члана 2. тачка 2. којим је прописано ко је надлежан орган за одлучивање па сматра да је носилац пројекта својим захтевом затражио сагласност од туженог за део пројекта "Комплекс објеката производних погона за производњу пнеуматика с пратећом инфраструктуром" док се за потребе израде друге студије о процени утицаја на животну средину пројекта изградње миксера за производњу гуме свог фабричког комплекса обратио покрајинском секретаријату. Сматра да тиме ово решење, а самим тим ни студија не обухватају целокупну активност носиоца пројекта, односно будући рад свих интегрално повезаних постројења те самим тим тужени није могао да утврди све факторе од утицаја на животну средину. Истичу да је нужно да се води јединствен поступак и то пред Покрајинским секретаријатом јер је чланом 9. став 2. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине прописано да се ради издавања интегрисане дозволе доставља сагласност на Студију и процени утицаја на животну средину. Закон не предвиђа могућност достављања више сагласности, односно више студија о процени утицаја на животну средину. Указује на одредбу члана 3. став 3. Уредбе о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола којим је прописано да ако оператор обавља више активности у оквиру исте индустријске гране или у оквиру истог постројења или на истом месту капацитети таквих активности се збрајају. Истиче да је решење туженог незаконито јер тужени није поступио по правилима поступка, није одлучио о приговору ненадлежности и наводи да је тужилац 03.09.2020. године предао поднесак са мериторним примедбама, а оспорено решење не садржи ток расправе у вези са расправљањем о конкретним питањима, решење не садржи образложење које су специфичности животне средине на коју пројекат може утицати, које опасности се могу јавити услед будућег пројекта, а нарочито како је студијом предвиђено ће се те опасности спречити. Додаје да је носилац пројекта на 3. страни свог одговора тужиоцу изнео да емисије у ваздуху могу имати негативан утицај на здравље људи, али је изнео

да ће емисија бити испод граничних вредности, односно усаглашена са законским прописима, али носилац пројекта није образложио на који начин ће бити праћено да емисија издувних гасова увек буде испод граничних вредности, односно како ће бити спречено да свака појединачна емисија буде испод те вредности. Истиче да оспорено решење не садржи разлоге како се орган уверио да ће производња у будућој фабрици гума увек бити безбедна по животну средину, нити је на поуздан и несумњив начин утврдио којим постројењима и поступцима носилац пројекта гарантује искључење негативног утицаја на животну средину. Поред тога истиче да с обзиром на то да сврха овог поступка јесте превенција негативног утицаја на животну средину орган није утврдио које су специфичности локалне средине, те како би конкретна технологија производње могла да утиче на њу, односно у чему се састоји превенција одређене опасности на локалну средину са свим њеним специфичностима пре него што отпочне сама производна активност. Додаје да тужиоцу није омогућено да учествује на јавној расправи с обзиром на то да је тужени предвидео да само ограничен број лица може ући у просторије које је одредио за јавну расправу чиме је извршена озбиљна повреда прописаног поступка, а сама расправа обесмишљена. Додаје да је тужени ангажовањем свог обезбеђења и полиције спречио да више десетина грађана учествује у јавној расправи међу њима и законског заступника тужиоца и друге чланове органа тужиоца. Указује на одредбу члана 5. став 4. Правилника о поступку јавног увида презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину коју цитира. Предлаже да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи и врати туженом на поновно одлучивање и обавезе туженог да тужиоцу накнади трошкове управног спора. Тужилац је доставио суду поднесак 08.04.2024. године којим је допунио тужбу којом указује да је поднео тужбу и против Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине ради поништаја решења тог органа о давању сагласности на студију о процени утицаја на животну средину који се води под бројем У. 16158/21 и додаје да је ова студија урађена за други производни погон заинтересованог лица на истој катастарској парцели у оквиру јединственог индустријског комплекса и да се у образложењу Покрајинског секретаријата наводи да је реч о два међусобно повезаним целинама које се наслањају једна на другу са основним циљем добијања готових производа, а с тим да производни погон за производњу пнеуматика нису предмет захтева него да је о томе одлучио овде тужени орган. Додаје да је тужилац као и друга заинтересована јавност скретао пажњу медијима о потреби израде једне студије и да су мишљења да и заинтересовано лице почело да увиђа неопходност израде студије уопште, тек након извештавања у медијима, али је ипак донело циљану одлуку да уради појединачне студије према објектима, а не једну обједињену. Указује на одредбу члана 8. став 1. Закона о заштити природе, али тужени није испитао да ли је заинтересовано лице прибавило акт о условима заштите природе, па је и из тог разлога чињенично стање непотпуно утврђено. Предлаже да суд тужбу уважи, поништи оспорено решење и обавезе туженог да тужиоцу накнади трошкове за састав поднеска од 08.04.2024. године у износу од 24.750,00 динара.

Тужбом, поднетом Управном суду дана 30.10.2024. године тужилац "Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину" из Београда оспорава законитост решења туженог органа из разлога што је то решење донео ненадлежан орган, због непотпуно и нетачно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и других општих прописа. Указује на одредбу члана 2.

Закон о процени утицаја на животну средину којим је прописано да орган надлежан за спровођење поступка процене утицаја на онај орган који издаје одобрење за градњу односно одобрење за извођење радова. Како је предмет студије комплекс објеката производног погона за производњу пнеуматика са пратећом инфраструктуром, односно изградња овог комплекса у радној зони југо-исток II Законом о планирању и изградњи чланом 133. и 134. утврђено је да објекте за прераду каучука на територији АП Војводине грађевинску дозволу издаје надлежан орган на нивоу АПВ и имајући у виду наведене прописе и чињенице које је носилац пројекта изнео у студији јасно произилази да је орган надлежан за издавање грађевинске дозволе Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај. Указује да је у току поступка начињена повреда правила поступка јер јавност није на активан начин обавештавана о поднетом захтеву јер је тужени у складу са обавештењем омогућио увид у студију о процени утицаја на животну средину само одређеном делу јавности и заинтересованој јавности, чиме је онемогућено лицима који немају приступ интернету да поднесу примедбе и мишљења на студију и тиме је онемогућено ефикасно учешће јавности у поступку доношења одлуке. Указује на члан 2 став 6. и члан 3. став 1. Правилника о поступку јавног увида, презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" број 69/05) које цитира. Додаје да тужени није обезбедио присуство целокупне јавности и заинтересоване јавности која је изразила жељу да присуствује јавној расправи и јавној презентацији о Студији о процени утицаја на животну средину чиме је најгрубље повредио правила поступка садржана у Закону о процени утицаја и наведеном правилнику. Наводи да је тужени у огласу о излагању студије о процени утицаја на јавни увид јасно навео да је јавна презентација одржана у 11 сати 04.09.2020. године у сали Скупштине града, али додаје да јавност није обавештена да неће моћи да присуствује јавној презентацији чиме је направљено најгрубље кршење процедуре поступка давања сагласности на студији о процени утицаја на животну средину. Надаље истиче да се тужени не упушта у образлагање разлога о кршењу правила поступка већ једноставно упућује јавност да се о ставу туженог информишу на званичном саопштењу које је објавио на својој интернет страници. Истиче да је тужени био упознат са наредбом која прописује забрану окупљања више од 30 људи у затвореном простору из чега произилази да је свесно са намером заказао јавну презентацију и јавну расправу у време када епидемиолошка ситуација то не дозвољава и сматра да уколико су услови за одржавање јавне презентације нису постојали градска власт је била дужна да читав поступак одложи јер не постоји разлог за спровођење по хитној процедури у случају кад се ради о комерцијалном пројекту. Указује на члан 5. Правилника који цитира и сматра да је на сваку примедбу носилац пројекта морао заузети став и јавно га изнети пред надлежним органом, подносиоцем примедби и присутним на јавној расправи. Истиче да решење није достављено странкама у поступку и цитира одредбу члана 29. став 1. Закона о процени утицаја на животну средину и члан 75. Закона о општем управном поступку. Додаје да је непотпуно утврђено чињенично стање јер је тужени пропустио да утврди да су објекти обухваћени пројектом који је предмет студије само део јединственог производног комплекса фабрике за производњу и прераду гума и каучука које носилац пројекта намерава да реализује на подручју Града Зрењанина и да сви радови на пројекту обухваћени решењем представљају радове на изградњи објекта који представљају техничку или функционалну целину комплекса објекта производних погона за производњу пнеуматика с миксером и постројењем које су предмет ове

грађевинске дозволе и помоћним објектима и њихове функције те није могуће раздвојити ове објекте представљајући их као самосталне функционалне целине за које се могу радити посебне студије о процени утицаја на животну средину. Наводи да се јасно може закључити да ваљара и производни погони наведени у студији представљају техничку и функционалну целину комплекса објеката производних погона за производњу пнеуматика целине у којој се обавља производња пнеуматика те није могуће раздвојити ове објекте представљајући их као самосталне функционалне целине за које се могу издати посебне грађевинске дозволе, односно за које се могу радити одвојене студије за процену утицаја на животну средину јер исти немају никакву самосталну функцију и не би били изграђени без главног производног објекта са којим би чинио функционалну целину. Додаје да тужени пропушта да наведе да постројења која чине техничку и функционалну целину представљају постројења за која се издаје интегрисана дозвола. Указује на одребу члана 9. Закона о општем управном поступку и додаје да у решењу није примењен члан 9. став 1. Закона о заштити природе, који цитира. Предлаже да суд тужбу усвоји и оспорено решење поништи и обавезе туженог да тужиоцу накнади трошкове управног спора на име састава тужбе у износу од 16.500,00 динара и таксе по одлуци суда све са законском затезном каматом од дана извршности одлуке па до коначне исплате.

Имајући у виду да су тужба тужиоца Грађанско удружење "Грађански преокрет" из Зрењанина, заведена под пословним бројем У. 18354/20 и тужба тужиоца "Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину" из Београда, заведена под пословним бројем У. 19267/20, поднете против истог оспореног решења број IV-08-04-501-78 од 01.10.2020. године, суд је применом одредбе члана 74. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09) и сходном применом одредбе члана 328. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 172/11...10/23) одредио спајање поступака у предметима У. 18354/20 и У. 19267/20, тако што ће се јединствени поступак водити под бројем У. 18354/20.

У одговору на тужбу тужени орган је оспорио све наводе тужбе. Цитирао је одредбе члана 2. Закона о процени утицаја на животну средину и навео да како је заинтересовано лице доставило Локацијске услове од 20.05.2020. године издате од стране Одсека за спровођење обједињене процедуре Одељења за урбанизам Градске управе града Зрењанина сматра да су неосновани наводи да он није надлежан за одлучивање о предметном захтеву. Указује на одредбе члана 53а. Закона о планирању и изградњи. Истиче да су неосновани и наводи да јавности није на адекватан начин обавештена о поднетом захтеву јер је у складу са чланом 20. и 29. Закона о процени утицаја на животну средину, Правилником о поступку јавног увида, презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину и Инструкцијом Генералног секретаријата Владе о организацији радних процеса у COVID-19 након укидања ванредног стања од 10.06.2020. године тужени омогућио увид у студију на званичној интернет страници града Зрењанина у року одређеном за јавни увид. Додаје да су неосновани наводи да је поступљено супротно правилима поступка јер је дао разлоге за доношење оспореног решења и образложио га, понављајући наводе из образложења оспореног решења. Додаје да је тужиоцу омогућено да учествује на јавној расправи у складу са одредбом члана 20. и 29. Закона о процени утицаја на животну средину и да је расправа одржана 04.09.2020. године како је то све наведено у

образложењу оспореног решења. Предлаже да суд тужбу одбије као неосновану.

Заинтересовано лице је доставило одговор на тужбу 30.04.2024. године, након одржане јавне расправе. Наводи да је тужба неоснована и да је треба одбити. Истиче да су неосновани наводи тужиоца да је оспорено решење донео ненадлежан орган и указује на одредбу члана 2. став 2. Закона о процени утицаја на животну средину, који цитира. Сматра да је за поступање у процесу усвајања студије надлежан орган који је издао одговарајуће локацијске услове. Истиче да су неосновани наводи тужбе да не постоји могућност достављања више сагласности, односно више студија о процени утицаја на животну средину, те да је потребно водити јединствени поступак пред покрајинским секретаријатом и указује на одредбу члана 2. став 1. тачка 53) Закона о планирању и изградњи, који цитира. Додаје да је намера друштва била да цео фабрички комплекс буде изграђен у три фазе, које представљају засебне технолошке и логичке целине и да сходно важећем Закону о планирању и изградњи инвеститор може прибећи фазној изградњи фабричког комплекса уколико фазе представљају логичку и технолошку целину. Сматра да је издавање грађевинских дозвола за објекте прве и друге фазе у надлежности локалне самоуправе града Зрењанина, с обзиром да се не могу подвести под одредбу члана 133. Закона о планирању и изградњи, као објекти, односно процеси који су од значаја за Републику Србију, док је издавање грађевинских дозвола за објекте у оквиру треће фазе – фазе прераде каучука, у надлежности Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај. Истиче да је оспорено решење у свему у складу са важећим прописима. Указује да је тужени по добијању захтева за давање сагласности на студију о процени утицаја на животну средину обавестио заинтересоване органе, организације и заинтересовану јавност у средствима јавног информисања дана 14.08.2020. године, да је студија била доступна на званичној интернет страници града Зрењанина, да је достављено 40 мишљења заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности, а на која мишљења је обрађивач студије доставио одговоре. Истиче да је након тога техничка комисија за оцену студије о процени утицаја на животну средину оценила подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја пројекта на животну средину. Сматра да су неосновани наводи тужилаца да се оспорено решење не може испитати и да им није омогућено да учествују у јавној расправи и подсећа да су на дан одржавања јавне расправе 04.09.2020. године на снази биле мере заштите против COVID-19 пандемије, а које су се имале применити и на протокол јавне презентације и јавне расправе. Предлаже да суд тужбе одбије у целости и обавезе тужиоце да му накнаде трошкове управног спора и то на име састава одговора на тужбу износ од 24.750,00 динара.

Како је одредбом члана 34. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09) прописано да је усмена јавна расправа обавезна, ако су у управном поступку учествовале две или више странака са супротним интересима, то је Управни суд одржао усмену јавну расправу дана 24.04.2024. године, у присуству пуномоћника тужилаца, законског заступника тужиоца Грађанског удружења “Грађански преокрет” Зрењанин Ивана Живкова, пуномоћника заинтересованог лица и туженог органа.

На усменој јавној расправи, пуномоћник тужоца Удружење “Грађански

преокрет” Зрењанин је изјавила да остаје код тужбе, навода из историјата тужбе и петитума тужбеног захтева. Додала је да остаје код навода из поднеска од 08.04.2024. године, посебно да од Покрајинског завода за заштиту природе није затражено мишљење о испуњености услова заштите природе и приложила је трошковник. Законски заступник тужиоца Удружења грађана “Грађански преокрет” из Зрењанина Иван Живков је изјавио да се 2019. године, када је постављен камен темељаца за изградњу овог комплекса, обратио Градској управи града Зрењанина, Покрајинском секретаријату за заштиту животне средине и Министарству за заштиту животне средине да добију одговор да ли је овде заинтересовано лице поднело студију или захтев да ли је студија потребна у конкретном случају и да је добио одговор да није поднета студија. Затим, додаје да је од сва три органа добио информацију да је у конкретном случају надлежан Покрајински секретаријат за заштиту животне средине, а не Градска управа Града Зрењанина која је својим актом прво утврдила да није надлежна, да би неколико месеци након тога од стране заинтересованог лица дошло до сецкања пројекта и тужени је затим наставио поступање као надлежни орган. Што се тиче јавне расправе указује да је 70 људи тај дан када је била заказана јавна расправа у великој сали Скупштине града Зрењанина желело да уђе, а у тој сали има 200 места и да је остало 6 слободних места за грађане, међу којима је и он био, па је успео да уђе у просторије те велике сале, али осталих 60 и нешто грађана је било онемогућено због COVID мера и остали су испред сале. Сматра да је такво поступање туженог било смишљено с обзиром да су се у то исто време одржавале седнице Скупштине Града Зрењанина у сали Културног центра града Зрењанин где има 700 места, тако да се и ова јавна расправа могла одржати на том месту где је било више предвиђених места, односно да би сва заинтересована лица у тој већој сали могла да присуствују. Пуномоћник тужиоца је у погледу доказног предлога да се предложени сведоци саслушају указала да се овде не ради о спору пуне јурисдикције и да се не утврђује чињенично стање, нити води доказни поступак, па се тим доказним предлозима противи, а при томе они су предложени да би дали мишљење о неком правном пропису што сматра и непотребним јер суд зна закон.

Пуномоћник тужиоца “Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину” Београд је изјавио да остаје код тужбе, навода из историјата тужбе и петитума тужбеног захтева. Указао је да се у овој управној ствари не примењују одредбе Закона о планирању и изградњи већ да је то регулисано Законом о процени утицаја на животну средину и да је спорно да ли је потребно дати ту сагласност на цео пројекат јер се не би градила помоћна зграда и трафо станица, а да не постоји намера да се гради производни погон. Надаље додаје да акт о условима заштите природе представља неопходан документ на основу кога надлежни орган одлучује да ли је могуће дати сагласност на процену утицаја јер он између осталог треба да одреди да ли се планирани радови и активности уопште могу реализовати са аспекта циљева заштите природе донетих прописа и докумената и представља правни и стручни основ за утврђене услове и мере односно забране и ограничења. Истакао је да је носилац пројекта приложио услове Покрајинског завода за заштиту природе, међутим само оне који су издати за потребе израде ПДР-а, а не за конкретан пројекат. У овим условима наводи се да се издају “за пројекат за сада непознате намене технолошке поступке и опрему као и време реализације” што указује да у тренутку њиховог издавања није била позната врста и начин техничког функционисања пројекта онима који су овај акт

издали, те да је било неопходно издати нове услове за сам пројекат, односно као предуслов за давање сагласности за процену утицаја на животну средину. У прилогу томе прилаже одговор на захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 19.07.2021. године добијен од стране Покрајинског завода за заштиту природе који говори у прилог горе изнетој тези са свим прилозима. Коначно из овога се види да ни акт Завода који је накнадно издат од 19.02.2021. године није издат за ову фазу пројекта, односно ову дозволу него за дозволу која је предмет другог поступка који се води пред овим судом. Што се тиче одржавања јавне расправе, то што је омогућено или декларативно омогућено да се у фазама спроводи јавна расправа супротно је директно суштини одржавања јавне расправе која захтева једновремено присуство свих заинтересованих лица. И коначно везано за COVID мере због којих је ограничена могућност спровођења јавне расправе у складу са законом напомиње и да постоји мишљење Архуског комитета и Архуске конвенције која се односи директно на ову ситуацију из септембра 2020. године и која каже да се и током пандемије COVID-19 не могу бити умањена права која су гарантована конвенцијом број ЕЦЕ/МП.ПП-Ц1-2020-5-АДД1. Приложио је трошковник. У погледу приложених грађевинских дозвола исте сматра ирелевантним за овај управни спор и указује да су оне предмет неких других спорова пред Управним судом из разлога што су то незаконити акти издати без претходних сагласности за процену утицаја на заштиту животне средине, а у погледу саслушања предложених сведока сматра да то није у складу са начелом економичности поступка и сматра да је то сувишно.

Пуномоћник туженог органа је остао код одговора на тужбу и предложио је да се тужба одбије као неоснована. Прилаже за суд и противну страну 32 грађевинске дозволе издате од стране туженог. Надаље указује на члан 2. став 1. тачка 20г) тада важећег Закона о планирању, а сада члан 2. став 1. тачка 53) сада важећег Закона о планирању и изградњи којим се тачно указује на надлежност туженог у овом поступку. Предложио је саслушање сведока Љиљане Пецељ Лубурић на околности издавања грађевинских дозвола из разлога што је иста потписница већине тих аката, затим на околности присуства јавним расправа предлаже саслушање сведока Душана Пурицу као заменика комуналне милиције, одбране и вандредне ситуације са адресе тог органа.

Пуномоћник заинтересованог лица Linglong International Europe d.o.o. Zrenjanin је изјавио да оспорава наводе тужбе и предлаже да се тужба као неоснована одбије. Поводом навода о камену темељцу навео је да је то део церемоније и не представља сам почетак изградње. Указао је на члан 2. Закона о процени утицаја на животну средину, а који дефинише појам надлежног органа који даје сагласност на акт о процени утицаја на животну средину и која законска одредба тачно упућује на надлежни орган и то орган који издаје грађевинску дозволу. Надаље је указао на одредбе Закона о процени утицаја на животну средину који прописује да се за сваки део комплекса неког објекта може издати посебна грађевинска дозвола. Позвао се на одредбе Закона о процени утицаја на заштиту животне средине којим је регулисан појам пројекта па стога сматра да су наводи тужиоца у погледу појма пројекта неосновани. Тражи трошкове за одговор на тужбу по Адвокатској тарифи по 24.750,00 динара и за приступ на данашњу расправу 29.500,00 динара.

Оцењујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у

смислу члана 41. Закона о управним споровима, ценећи наводе тужбе, одговора на тужбу туженог, одговора на тужбу заинтересованог лица, наводе пуномоћника тужилаца и заинтересованог лица на усменој јавној расправи, Управни суд је нашао да су тужбе основане.

Из стања у списима и образложењу оспореног решења произилази да је по захтеву носиоца пројекта, овде заинтересованог лица, за давање сагласности на студију о процени утицаја на животну средину пројекта комплекс објеката производних погона за производњу пнеуматика са пратећом инфраструктуром тужени орган поступак спровео по Закону о процени утицаја на животну средину, наводећи да је обезбеђено учешће заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности, те је о поднетом захтеву обавештена јавност путем оглашавања у средствима јавног информисања дана 14.08.2020. године. Предметну студију број 2019 од јула 2020. године израдила "Енаста" д.о.о. Београд, Светог Саве број 25, носилац пројекта је уз прописани образац захтева приложио доказ о уплати Републичке административне таксе, три примерка Студије о процени утицаја у писаном облику и један примерак у електронском облику Одлуку овог органа из претходне фазе поступка број IV-08-4-501-59 од 18.06.2020. године и овлашћење од 13.01.2020. године. Против наведеног решења од 18.06.2020. године жалбу је изјавио Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину РЕРИ. О наведеној жалби одлучио је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине решењем број 140-501-703/2020-02 од 04.08.2020. године којим је жалба одбијена. Поступајући по поднетом захтеву број IV-08-04-501-78 од 07.07.2020. године за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину Пројекта "Комплекс објеката производних погона за производњу пнеуматика са пратећом инфраструктуром" тужени орган је обавестио заинтересоване органе и организације и заинтересовану јавност у средствима јавног информисања 14.08.2020. године, а у циљу добијања мишљења о предметној студији. У року одређеном за јавни увид од 14.08.2020. године до 03.09.2020. године предметну студију је било могуће преузети на званичној интернет презентацији Града Зрењанина на следећем линку: <http://www.zrenjanin.rs/sr/e-uprava/zastita-zivotne-sredine/javni-uid>. Јавна расправа о предметној студији одржана је 04.09.2020. године у Зрењанину, Трг слободе број 10, у сали Скупштине града Зрењанина, са почетком у 11,00 часова. Протокол јавне презентације и јавне расправе био је организован према тренутној епидемиолошкој ситуацији, у складу са Одлуком о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу, Наредбом о забрани окупљања у Републици Србији на јавним местима у затвореном и отвореном простору, Наредбом о проглашењу епидемије заразне болести COVID-19 и Инструкцијом Генералног секретаријата Владе о организацији радних процеса у органима државне управе и служби Владе у примени мера заштите од заразне болести COVID-19 након укидања ванредног стања од 10.06.2020. године. На дан презентације и јавне расправе у овом органу је достављено укупно 57 "поднесака подносиоца" у вези са примедбама о протоколу јавне презентације и јавне расправе о предметној студији. Наведено је да се званично саопштење Градске управе града Зрењанина од 04.09.2020. године, поводом одржане јавне презентације и јавне расправе, налази на интернет презентацији града Зрењанина, на следећем линку: <http://www.zrenjanin.rs/sr/vesti/2020/09/saopstenje-gradske-uprave-povodom-odrzane-javne-rasprave-o-studiji-o-proceni-uticaja-na-zivotnu-sredinu-projekta-kompleks-objekata-proizvodnih-pogona-za-proizvodnju-pneumatika-sa-prateco>

m-infrastrukturoм. У току јавног увида и на дан одржавања јавне презентације и јавне расправе Одсеку за заштиту и унапређивање животне средине Одељења за привреду Градске управе града Зрењанина достављено је укупно 40 мишљења заинтересованих органа, организација и јавности о наведеној студији. “Машинопројект Копринг” А.Д. Београд, Одбринска број 8 је дана 21.09.2020. године овом органу доставио одговоре у вези наведених мишљења заинтересованих органа, организација и јавности. На достављена писана мишљења о предметној студији Одсек за заштиту и унапређивање животне средине је 21.09.2020. године послао одговоре обрађивача студије свим заинтересованим органима, организацијама и заинтересованој јавности. Након разматрања обима и садржаја студије број 2019 од јула 2020. године о процени утицаја на животну средину пројекта “Комплекс објеката производних погона за производњу пнеуматика са пратећом инфраструктуром” у односу на одлуку и обиму и садржају исте и узимајући у обзир мишљења заинтересованих органа, организација и јавности, преглед мишљења надлежног органа, записник са јавне презентације и јавне расправе, као и одговоре обрађивача студије на свако од наведених мишљења, Техничка комисија за оцену студије о процени утицаја на животну средину је записником број IV-08-04-501-98 од 22.09.2020. године са 58. Седнице и извештајем са оценом предметне студије, утврдила предлог одлуке да надлежни орган Одсек за заштиту и унапређивање животне средине Одељења за привреду Градске управе града Зрењанина, на основу члана 23. Закона о процени утицаја на животну средину и захтева од носиоца пројекта, овде заинтересованог лица, да у року од десет дана, од дана пријема овог записника и извештаја, овом органу достави измењену и допуњену предметну студију. Дана 28.09.2020. године заступник носиоца пројекта је Одсеку за заштиту и унапређивање животне средине доставио измењену и допуњену студију предметног пројекта број 2019 од септембра 2020. године (Ревизија 1). Дана 28.09.2020. године Одсек за заштиту и унапређивање животне средине је Техничкој комисији доставио измењену и допуњену студију број 2019 од септембра 2020. године (Ревизија 1). На 59. седници Техничка комисија за оцену студије о процени утицаја на животну средину је проверила обим и садржај измењене и допуњене студије број 2019 од септембра 2020. године (Ревизија 1) у односу на одлуку о обиму и садржају студије о процени утицаја и у односу на записник број IV-08-04-501-98 од 22.09.2020. године са 58. седнице Техничке комисије, испитала студију о процени утицаја, мишљења заинтересованих органа, организација и јавности, преглед мишљења надлежног органа, записник са јавне презентације и јавне расправе, као и одговоре обрађивача студије на свако од наведених мишљења. Такође, Техничка комисија је оценила подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја пројекта на стање животне средине на локацији и ближој околини, у току извођења пројекта, рада пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта. Након законом утврђеног и спроведеног поступка, Комисија је о свом раду овом органу доставила извештај број IV-08-04-501-105 од 29.09.2020. године са оценом измењене и допуњене предметне студије о процени утицаја (Ревизија 1) и предлогом да се на исту да сагласност. Увидом у комплетну документацију, након спроведеног поступка и на основу извештаја Техничке комисије, тужени је констатовао да је измењена и допуњена студија (Ревизија 1) урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину и Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и донела одлуку као у диспозитиву решења.

Одредбом члана 22. став 1. Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени Гласник РС", бр. 135/04 и 36/09) прописано је да надлежни орган најкасније у року од десет дана од дана пријема захтева за сагласност образује техничку комисију за оцену студије о процени утицаја.

Одредбом члана 23. став 1. Закона о процени утицаја на животну средину прописано је да техничка комисија испитује студију о процени утицаја, разматра извештај са систематизованим прегледом мишљења заинтересованих органа и организација и заинтересоване јавности и оцењује подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја пројекта на стање животне средине на локацији и ближој околини, у току извођења пројекта, рада пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта. Ставом 2. наведеног члана прописано је да председник техничке комисије може на седницу комисије позвати носиоца пројекта, обрађиваче студије о процени утицаја, као и представнике надлежних органа и организација који су издали услове, сагласности и мишљења у претходном поступку. Ставом 7. истог члана прописано је да министар ближе прописује начин рада техничке комисије.

Одредбом члана 24. став 1. Закона о процени утицаја на животну средину прописано је да надлежни орган доноси одлуку о давању сагласности на студију о процени утицаја или о одбијању захтева за давање сагласности на студију о процени утицаја, на основу спроведеног поступка и извештаја техничке комисије и доставља носиоцу пројекта у року од десет дана од дана пријема извештаја. Ставом 2. прописано је да се одлуком о давању сагласности на студију о процени утицаја утврђују нарочито услови и мере за спречавање, смањење и отклањање штетних утицаја на животну средину.

Одредбом члана 3. став 1. Правилника о раду техничке комисије за оцену студије за процену утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 69/05), прописано је да техничка комисија ради и одлучује на седницама. Ставом 2. наведеног члана прописано је да техничка комисија пуноважно ради и одлучује ако седници присуствује више од половине чланова. Ставом 3. истог члана прописано је да су одлуке техничке комисије пуноважне ако су донете већином гласова присутних чланова.

Према оцени Управног суда, основано се тужбом указује на незаконитост оспореног решења, будући да је тужени орган приликом доношења решења повредио правила поступка из члана 141. став Закона о општем управном поступку. Ово због тога што тужени орган у уводу оспореног решења наводи да је донето на основу одредбе члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" број 135/04 и 36/09) којом је прописано да надлежни орган доноси одлуку о давању сагласности на студију о процени утицаја или о одбијању захтева за давање сагласности на студију о процени утицаја, на основу спроведеног поступка и извештаја техничке комисије и доставља носиоцу пројекта у року од десет дана од дана пријема извештаја. Имајући у виду да оспорено решење у уводу не садржи пропис о надлежности тог органа, то је по оцени суда учињена битна повреда правила поступка из одредбе члана 141. став 2. Закона о општем управном поступку.

Поред тога оспореним решењем је начињена повреда одребе члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину. Ово из разлога што тужени орган у образложењу оспореног решења само описује поступак који је спроведен, констатује да је достављена допуњена студија од 28.09.2020. године, без образложења на шта се допуна односи, али не утврђује услове и мере са спречавање, смањење и отклањање штетних утицаја на животну средину. Како оспорено решење не садржи утврђене услове и мере са спречавање, смањење и отклањање штетних утицаја на животну средину, као ни разлоге због којих нису уважене неке од примедби тужиоца, ни како је на исте одговорено у допуњеној и дорађеној предметној студији, на шта основано тужилац указује у тужби, то је по оцени суда учињена битна повреда правила поступка из члана 141. Закона о општем управном поступку.

Надаље, тужени орган у образложењу оспореног решења наводи да је предметну студију о процени утицаја на животну средину изложио на јавни увид у средствима јавног информисања и путем интернета имајући у виду одредбе члана 2. став 3. и 4. Правилника о поступку јавног увида, презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" број 69/2005). Међутим, у списима предмета нема доказа да ли је тужени орган поступио у складу са одредбом члана 3. наведеног правилника којом је прописан начин излагања на јавни увид студије о процени утицаја у згради надлежног органа у посебној просторији или посебној просторији која је одређена за излагање студије о процени утицаја на јавни увид, на шта је у тужби указао тужилац "Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину" из Београда.

Поред тога, тужени орган у образложењу оспореног решења није навео број и датум решења којим је образовао техничку комисију за оцену студије о процени утицаја, у складу са чланом 22. став 1. Закона о процени утицаја на животну средину, нити је то решење доставио суду, па се из извештаја техничке комисије са 59. седнице, не може закључити у каквом саставу је комисија одлучивала и ко је присуствовао седници, односно не може се утврдити да ли је одлука техничке комисије донета већином гласова присутних чланова, како прописује цитирана одредба члана 3. Правилника о раду техничке комисије за оцену студије за процену утицаја на животну средину.

Из наведених разлога, Управни суд не може утврдити да ли су били испуњени услови за рад и одлучивање Техничке комисије, јер је цитираном одредбом члана 3. став 2. Правилника о раду техничке комисије за оцену студије за процену утицаја на животну средину, прописано да Техничка комисија пуноважно ради и одлучује ако седници присуствује више од половине чланова, а без решења о формирању Техничке комисије, суд не може да утврди да ли је одлука донета већином гласова. Како без уредно потписаних извештаја са састанака Техничке комисије није у могућности да оцени законитост оспореног решења, Управни суд је нашао да је оспорено решење захваћено повредом правила поступка из одредбе члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку, јер разлози дати у образложењу оспореног решења за сада не упућују на одлуку каква је дата у диспозитиву и не могу се прихватити као довољни и на закону засновани.

Стога је у поновном поступку потребно отклонити наведене повреде правила поступка и донети ново, на закону засновано решење са потпуним и јасним образложењем које упућује на одлуку из диспозитива.

Суд је одбио предлог туженог за извођење доказа саслушањем сведока Љиљане Пецелј Лубурић и Душана Пурице, налазећи да извођење истих није неопходно ради утврђивања чињеница битних за одлучивање у овој управној ствари.

На основу изнетих разлога, ценећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужилаца, Управни суд је на основу одредбе члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу 1. диспозитива пресуде, с тим што је тужени орган везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка, у складу са одредбом члана 69. став 2. истог закона.

Имајући у виду успех у спору, суд је, применом одредби члана 66, члана 67. и члана 74. Закона о управним споровима и сходном применом одредбе члана 153. став 1. и члана 154. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...10/23), обавезао тужени орган да тужиоцу Грађанско удружење "Грађански преокрет" из Зрењанина накнади трошкова управног спора у укупном износу од 55.370,00 динара са законском затезном каматом од дана истека рока за добровољно извршење до коначне исплате, у складу са одредбом члана 277. став 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78...57/89 и „Службени лист СРЈ“, бр. 31/93...18/99 и "Службени гласник РС" број 18/20) и то: на име састава тужбе у износу од 24.750,00 динара сагласно Тарифном броју 44. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС", број 43/23), и на име приступа пуномоћника на рочиште за усмену јавну расправу у износу од 29.250,00 динара сагласно Тарифном броју 45. наведене Тарифе, као и трошкове таксе на тужбу у износу од 390,00 динара и таксе на одлуку суда у износу од 980,00 динара, у складу са тарифним бројем 28. и 29. Таксене тарифе Закона о судским таксама ("Службени гласник РС", број 28/94...95/18), и одлучио као у ставу 2. диспозитива пресуде. Суд није досудио тражене трошкове на име састава поднеска од 08.04.2024. године, јер ови трошкови нису били потребани за вођење овог управног спора. Суд је обавезао тужени орган да тужиоцу "Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину" из Београда, накнади трошкова управног спора у укупном износу од 54.000,00 динара и то: на име састава тужбе у износу од 24.750,00 динара сагласно тарифном броју 44. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, и на име приступа пуномоћника на рочиште за усмену јавну расправу у износу од 24.750,00 динара сагласно Тарифном броју 45. наведене тарифе, као и на име одсуствовања из канцеларије за 1 сата износ од (100x45) x 1, укупно 4.500,00 динара, док је преко наведеног износа нашао да захтев није у складу са наведеном тарифом. Суд није досудио тражене трошкове на име састава трошковника од 24.04.2024. године, јер ови трошкови нису били потребани за вођење овог управног спора, као ни трошкове за употребу сопственог возила, јер за те трошкове нису приложени докази о начину превоза, пређеним километрима и цени бензина у смислу члана 9. став 1. тачка 3. наведене тарифе. На основу изложеног, одлучено је као у ставу 3. диспозитива пресуде.

Будући да су тужбе уважене, суд је, на основу члана 67. Закона о управним споровима, одбио захтев заинтересованог лица за накнаду трошкова управног спора, јер није успео у спору, у смислу члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, у вези са чланом 74. Закона о управним споровима, и одлучио као у ставу 4. диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 08.05.2024. године, III-2 У 18354/20

Записничар
Јелена Илић, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Николић Врбашки, с.р.

За тачност отправља
Управитељ писарнице
Дејан Бурић

АИ